

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy hónapra 1 „ „
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond,**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:
Négy házasos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többször
hirdetések alkú szerint jutányos aron vetetnek fel. Bélyeg díj min
den külön beiktatásért 80 kr.

Hivatalos vesztegetés.

Debreczen, okt. 23.

Nem vettünk eddig róla tudomást, mikor laptársaink ismertetni kezdtek, mindenik a maga módja szerint: az egyik, amint érdemli, a másik legyezgetve szemérmertlenségét: elhallgattuk, midőn elég vakmerők voltak terjesztői kiragasztani Debreczen utcáin: de kénytelenek vagyunk vele foglalkozni s meztelenre vetköztetni, arczátlan kendőzésétől megfosztani azt a szennyirtott melyet a kormány most a választások alkalmából a nép elbolondítására sok-százezer példányban küldöz szét az ország minden vidékére: mióta még attól sem riadtak vissza, hogy hozzánk, ellenzéki lap szerkesztőségébe is betolakodjanak vele.

Nos, hát az adjon Istenre megadjuk a fogadj Isten-t, bemutatjuk ezt a kormányparti kortesplakatot a maga igaz valóságában.

Soha még világon nem volt kormány, amely ilyen nyíltan s mégis az alkotmányos szabadságnak szeméremleple alatt terjesztette volna a korrupciót, hirta volna fel érdekszavazásra a meggyőződés ellenében a népet. mint ez a vörösbetűs nyomtatvány, mely amellet, hogy aljas módon rágalmazza az ellenzéket, a rombolásnak s a trespédnek eszközeivé igyekszik lealacsonyítani, a király nagy nevét is bele vonja a korteskedésbe.

Arról, hogy a kormány miféle hízog szavakkal dicséri, nem is szólunk legyen neki az ő hite szerint, józan ember ugy sem ül fel azoknak a hitvány dicséreteknek, amelyeket az ellenzék hozzájárulásával alkotott törvényekről a kormányra halmozni nem áttal, midőn egyszersmind ócsárolja az ellenzéket, hogy nem engedett neki dolgozni, pedig:

»Mint a hány csillag van az égen, oly sok dolgot forgatott fejében a kormány. S minden gondolata a ti bajaitokon kívánt segíteni.

Mint a hogy a déliverőben, szőlben, esőben az Isten szabad ege alatt, kint dolgoztok a földjeiteken, ugy dolgozott a kormány és partia az országgyűlésen értetek.

Aki ettől meg nem csömörlik, annak nem akarjuk az étvágyát azzal elrontani, hogy a maga értékére igyekezzünk ezeket a lelkes hazugságokat le szállítani.

Hanem ami most következik, az már több még annál is, mint amit ettől a kormánytól elvárhattunk volna:

»Magyar nép, egy kérdésünk van hozzatok. Feleljetek rá őszintén, mint becsületes magyar néphez illik:

Mi kell nektek? Béke kell e, vagy háboru?

A kormánypart a békét kínálja nektek.

A kormánypart politikája a béke. A választási béke, a társadalmi béke, a gazdasági béke, a közjogi béke!

Az ellenzék politikája a háboru. Össze akar veszíteni jó királyunkkal, aki bennünket oly nagyon szeret; aki magyar népet leg többre tartja minden népe között! a ki az ezredéves nemzeti ünnep örömet híven megosztotta velünk, aki azt szeretné, — azért tart békét oly sok ideje a hatalmas szomszéd országokkal, — hogy a szegény magyar ember ládafia tele legyen pénzzel s hogy ne kelljen véres csatában feláldozni fiaitoknak, — az ő hű katonáinak — fiatal életét.

Azt érdemli meg tőlünk ez a mi jó és nagy királyunk, hogy a szívet megszorítsuk?

Még a lelkét is szétosztaná köztünk, annyira szeret.

S mit tesz mégis a mi ellenzékünk? A király szívet szomorítja, ki minékünk Isten után a legjobb atyánk.

Véreim, magyar nép! Óvakodjatok az ellenzéki farkasoktól amelyek kertetek alatt járnak.

Ime, a kormány aljas kortes eszközei közé a király szeretetét hozza be. Vajjon tudja-e ezt a király? Lehet-e nagyobb és arczátlanabb megésztése a a korona felségének, mint az, hogy választási harcok között annak viselőjére hivatkoznak.

Hát kié a király, talán a kormányparté vagy a kormányé?

A magyar király az egész magyar nemzeté. Aki olyat ki mer nyomatni, — hogy vannak akik össze akarják vesztetni királyával a nemzetet, azok maguk vesztik azt össze, azok maguk sértik meg a királyt!

De abban a veres nyomtatványban még gyalázatosabb és **törvénytelenebb** dolgok is vannak, amelyekre ezenel felhívjuk a királyi ügyészség figyelmét, mert azok a választási törvénybe ütköznek. Ime ideiktatjuk őket szószerint:

»Polgártársak, magyar nép!

A nagyszáju ellenzéki ember nem ér rá dolgozni s a kerülete dolgával nem törődik.

Pedig a haza ügyei mellett a falunk, az otthonunk, a kerületünk érdekeit is szívünkön kell viselnünk.

De hát az ellenzék képviselő goromba a miniszterekhez sigyresteli felhívni a miniszter figyelmét a kerület kívánságaira.

Pedig megtörténhetik, hogy a szőlőtök elpusztul, a határaitokat elveri a jég. Inség kölesön kell ilyenkor, megadóleengedés.

Lehet, hogy rozzant az iskolátok; szép új iskola kellene helyébe ugye?

Ha nagyobbacska városban laktok: kaszánya ha épülne, vagy dohánygyár, sok pénzt kapnátok ti abból.

Elsatnyulnak teheneitek? Sebaj, küld a kormány arra való tenyész állatokaf.

A mezőga dasági válogon enyhíteni; nektek olcsó hitelt nyitni: terheitek növekedését meggatozni; földjeitekben titeket megtartani: mindez kedves kötelességünk veletek szemben.

A néma gyermeknek az anyja sem érti a szavát.

Hat tudná a kormány, mire van szükségetek, szívesen megtenne mindent értetek.

De hát nem tudja, ez a baj! Az ellenzéki képviselőnek kisebb gondja is nagyobb annál, hogysem a kerület, a szegény nép sorsával törődnek.

Válasszatok kormányparti követet, a ki tolmácsa lesz a kormánytól a ti bajaitoknak.

Vesztegetni nemcsak készpénzzel lehet, hanem ígérettel is, ezt a törvény is ismeri. Ez az idézett rész pedig oly busás jutalmakat helyez a kormánypartra szavazóknak kilátásba, amely felér bármivel, mert azt igéri, hogy mindazokat a dolgokat, amelyekkel a kormány az ország lakosságának javát előmozdithatja s előmozdítani köteles: csakis a kormányparti választók fogják megkapni.

Az ellenzék keserű kenyérét a szó szoros értelmében odaigéri a kormány az ellenzékre szavazóknak, a maguk választóinak pedig odakinálják az egész ország aranyát-ezüstjét, hivatalat, szóval mindenét!

Soha még hivatalosan kormány ily alacsony módon nem korteskedett! De jegyezze meg a magyar nép, hogy ez csak ígéret, választások előtt bárgyuság volna elhinni, hogy azt meg is tartja!

Magyar nép! Fizesd vissza a kormánynak ezt a szemérmertlenséget, a melylyel becsületedben, lelkiismereted tisztaságában galád módon szennyes lábbal gázol.

Nos hát beszéljenek a tények.

Czegény Imre helybeli lakosnak a fia két passzút akart hátiratkoztatni. Megjelent 12-én a városházán, de egyik jegyzői irodában sem volt senki, 13-án ismét, akkor már nem volt egészen üres a főjegyzői iroda, de a jegyzők s jegyző segédek közül akkor sem volt ott senki. 14-én d. e. újra kísérletet tett. Akkor már hazajött Rácz J. Nánásról, de a zászlók kiosztásával volt elfoglalva s a kísérlet most is dugába dőlt.

Hogy mikor sikerült a két perczet igénylő hivatalos elintézés: arról aztán már biztos tudomásom nincs.

A főispán ur nevében tett ígéretekre is itt a konkrét eset:

A napra biztosan nem emlékszem, de a tény mellett az nem oly fontos, 10 vagy 11-én e hónapnak Rácz J. városi közeggel a városházához hivatta Sallai Józsefet s ott a leveltári helyiségben a többek között ezt a kijelentést tette: »A főispán urnak nagyon megtetszett az írása s megígérte, hogy a megvere irnoknak beviszi.«

Persze ennek fejében csak azt kívánta hogy menjen át a kormánypartra s tőle lehetőleg korteskedjek a mellett. A mit ez a derék férfi — miután a függ. párt egyik főembere előtt nagylelkűen kijelentette, hogy ő e csábító ígérlet daczára megmarad az elve mellett, ha a függ. párt a legközelebbi tisztújításkor a törvénybírórságra segíti s miután e s z e r é n y kívánságával, Hadhazón általános ismert okokból, elutasított — cselszék is t ő l e t e l h e t ő l e g t. i. kinálja a pénzt házról-házra járva a szavazatokért.

Remélem ezeket a tényeket nem fogja letagadni Rácz J. ur s ha netalán elég bátorsága lenne ahhoz, szolgáljak még egyebekkel is.

Köztudomás szerint Hadhazón oly vakmerőséggel folyik a lélek vásár, a milyenről csak a legczégyéresebb választások krónikájából olvasunk eddig.

Nem hiába, hogy egy penzintezetben, a takarékpénztárban tarja zart ajtók s lebecsáto vasfüggönyök sötét takarója alatt a kormánypart titkos tanácskozásait, van is pénz bőven az embervásárlásra.

Az ügynökök egész serege járja be a választópolgárokat. 10 frtot ígérnek egy közönséges szavazatért, de ez az összeg a szerint emelkedik, a mint nagyobb sulya van az embernek a közéletben. Nem ritka már a 100 frtos ígérlet sem.

Legtevékenyebb ügynökök a már említett Sallai József s a takarékpénztár hivatalos szolgája Palosi István. Ezekkel melőkép versenyek a zsidó polgártársak egy jelentékeny része. Mint vásári portékát keresik, kutadják ezek az eleddő embert s ha egyet-egyet halójukba kerithetnek, diadallal viszik az erkölcsös — mézárászékbe.

De ne beszéljünk általánosságban, mert Rácz József ur ismét odaállíthat bennünket a közvélemény elé, mint az alaptalan ráfogások méreze haragját. Ime egy eset a sok közül:

E hó 20-án este 7¹/₂ órakor egyik barátommal jöttünk a Kóti J. tanító ur háza felől. Velünk szembe jött két zsidó s két magyar ember.

Az esthomály daczára az egyik zsidó polgártársban felismerni véltem atellenes szomszédomat, a zsidó eklézsia egyházfiát, a ki egyik vásárló ügynöke a kormánypartra. Természetes, hogy kíváncsiak lettünk a gyorsan elsurranó csoportra. Megállva, utánok néztünk. Észrevettek s kissé lecsaptak oldalról.

Ekkor mi a sötétebb oldalra mentünk s valószínűleg azt hitték, más irányban eltérünk s ismét megváltoztatjuk menelirányukat egyenesen az egyházi házának. Most sebesebb léptekkel utánok nyomultunk, hogy szemök közé nézhessünk, mert már ekkor biztosan tudtuk, hogy lelékvasárlók viszik zsakmányukat. Nem érthetők be őket, mert az egyházi háza elé ééve, a két ember egyeden hallható hang nélkül tova surrant a takarékpénztár felé. Pár percz múlva ott termettünk a két zsidó atyafi előtt s erősen szemök közé nézve kerdezte egyikünk: »mit akartak ezekkel az emberekkel?« »Csak szabad tán bort venni felől az egyik. De már erre a legnagyobb erkölcs-i felhaborodással törtém én ki: »Ném bort akartak maguk venni, hanem embert. — Szegyeljék magukat éppen az ellen a párt ellen küzdeni ilyen aljas eszközökkel, a mely közelebb is a legnagyobb önzetlenség-

gel küzdött a mellett, hogy vallási téren is elérjék a teljes jogegyenlőséget. Sohasem voltam antiszemita, de ne csudálkozzanak, ha lesz még Hadhazón antiszemitizmus. Mire egyik csendes hangon, de szemtelen kihívással megjegyezte: »nem félünk. Igazságotok van, nem félhettek, mert az a párt, mert a szabadság, egyenlőség, testvériség szent eszméiért küzd, nem törhet egyesek bünéért egy faj valás felekezete elen, hiszen vannak a ti soraitokban is, a kik tudják hogy mivel tartoznak éppen annak a pártnak.«

Ime a nánási zsidó vallásu polgártársak egy zászló alatt állanak a nemzet önállásaért lelkesülő derék nánási elvtársakkal.

Nem, nem leszünk hát antiszemiták, de megjegyezzük magunknak, hogy a hadházi zsidóság nemcsak elvünk, hanem erkölcsünk ellen tör s védekezünk ellenök.

Elmondom még, hogy a két magyar ember csakugyan a takarékpénztárba ment.

Az egyik — Sz. J. volt a kormánypart régi satellese. A másik egy negyed óra múlva egy czédulácskát vitt át a vendéglőbe, melyre szóról szóra ez volt írva: »H a j d u n é a s s z o n y! K é r e k E. S. r é s z é r e 12 l i t e r b o r t k i s z o l g a l t a t n i. R á c z J ó z s e f.«

Igy világosítja Rácz J. az embereket.

Ime egy eset a sok közül, mely éppen kapóra jött. Van aztán még számtalan, bár nem ily eklatans, a mit ha szükség lesz rá, nyilvánosságra hozunk.

Es most azt vagyok bátor kérdezői nyilvánosan városunk főbb tisztviselőitől a kik a kormánypart elen állanak, van-e tudomásuk arról, hogy városunkban nagy mérvű veszélyes kísérletek folynak jelöltjük érdekében. Azért mondom: »kísérletek« mert a polgárság tantorihatlan elvhűsége s becsületessége miatt nagy részt csak kísérlet marad a dolog. S ha van erről tudomásuk, összegyűjthetik-e hivatásukkal, hivatali kötelességükkel a nép erkölcsé vakmerő megtamadatásának néma, őssze kezekkel nézését, vagy szándékoznak teljes egyén és hivatali befolyásukkal az erkölcstelen üzelmeknek véget vetni?

Ha ezt nem teszik, akkor a becsületes emberek közvéleménye egy sorba fogja önöket

tány — maradjon nálam teára; együtt üldögeünk majd éféig. Talán megtisztelnak bennünket a kártevek is, mert hiszen azt szoktak mondani, hogy a szellemek nagyon szivesen mutogatják magukat felénk embereknek s az ön gyöngéd idegrendszerét már annyiszor csodálhattuk.«

A tisztek harsány kacajára fülig pirul a hadnagyocska, mert eszébe jutott életének néhány fatális pillanata, midőn árkokba, üres löporos ládába rejtőzött a fenyegető veszedelem elől.

Ügygyel-bajjal összeszedte magát s erőltetett nevetéssel mondta: »Halljátok fiuk! Itt akar tartani bennünket a míg a kísértetek órája elérkezik.«

»Pompás orra van ennek a fiúnak.« — vagott vissza a kapitány — »keresztül lát rajtam, mint egy pohár vizen.«

»Ne feledjék, uraim — szó't közbe egy öregebb tiszt, hogy masra fordítsa a beszédet — ma este bál lesz a kaszinóban; nem szabad elmaradnunk. Szemlélt fogunk tartani ez érdekes város gyönyörű leányai föött. Hasznunkra lehet ha — pour passer le temps, udvarolunk is nekik. — Nos ki tart velem?«

Föl-me kedtek mindnyájan, csak a kapitány maradt üve, ki nem volt kedvelője a táncznak es karyajateknak. — Nagy sétát tett a városon kívül, megvacsorált egy vendéglőben, hol tiszteket is talált s későn vetődött haza.

Kimerülve a hosszas barangolásban, azonnal nyugalomra tért. Ma már nem haborgatta őt a falak recsegése s a padló korbádt fájának világítása s éppen elalvóban volt, midőn az ajtót megzörgettek. A kutya nem le-

lehetett, mert az hangosan ugatott az udvaron. Utóbb kopogtattak az ablakon is s egyuttal kinyílt az ajtó. — »Ki az?« — kiálta a kapitány dörgő hangon. — Semmi válasz B. felült az agyban s hallgatódzott. Revolveréhez nyúlt midőn megújult a gyanus zörög; ovatos lepteke zaját hallotta s bizonyosra vevé, hogy tolvajok férköztek szobájába. De hát miért kopogtattak az ablakon? — Ebben a pillanatban összerendezte a kapitány; hideg, nedves kéz simogatta homlokát; a szoba egyszerre világosodott; agya előtt hosszú fekete alak állott, mögötte két másik; dunnáján vares zsebkezdő bevett, mely köellé volt összecsaparva. A kapitány raszegette pisztolyát a hozzá legközelebb állott alakra s parvált: »Takarodjál — mert lövök!« — A sötét alak fölemelte jobb karját s az ajtóra mutatott. A kapitány önkénytelenül követte tekintetével az ijesztő kéz mozdulatait. Az ajtó tárva-nyitva volt s besurrant rajta zajtalanul két fehér alak s nyomukban négy másik nyitott fehér koporsót hozva, melyet letettek a szoba közepére. Mind a hat jelenség körüljárta háromszor a koporsót, aztán köréje gyűltek, s viaszgyertyákat tartó két fehér alak rámutatott a koporsóra. A kapitány vére forrott a melegtől, raczelözött újra az első alakra. »Utoljára mondom, takarodjék, mert lövök!« — Mozdulatlanul állt helyén a hat hivatalos vendég — s a gyertyavivők még mindig a koporsóra mutattak. B. föhuzta a sárkányt s lövés dördült el a komor éjszakában. A kapitány előre hajlott, szemel kikelték üregeikből megtapogatta homlokát, mert azt hitte, hogy nincs is ébren, hogy álmodik. Abg négy lépésnyiről lött rá alakra, s meg sem rendült, meg sem borzadt, a löpörgöz szertefoszlott s látja a

nyolcz jelenséget a régi rendben mozdulatlanul. A fekete alak, a melyre rálött, fölemeli karját s visszadobja ágyára a — golyót. Hideg ve ejtök ült ki a kapitány homlokára; ezeloz újra es rá lö a fehér alakra.

Mély csend követi a durranást. A füst lassan-lassan fölszall a magasba — s nem változott semmi. A másik is fölemeli karját s a golyó visszarepül az agyba. A kapitány érzi, hogy vére fagy; a szédülés fogja el; görcsösen ragadják meg ujjai a pisztoly ravaszát s czélzás nélkül lö kétszer egymásután. — Egy pillanat s két golyó hull az agyra. Szemel elhomályosulnak, segítségért akar kiáltani — egy hang sem jön megnerveült ajkaira, arcvonásai eltörzölnek, kapkod az üres levegőbe s vissza hanyatlik vankosára — haltn. Gutaütés érte a boldogtalant.

Erre aztán megmozdultak az alakok; lehánytak magukról a leplet s nyolcz megremült ember vizsgálta a tetemet. Mintha furiak kergették volna, lelkendezve rohant az ezredorvosért a legfiatalabb a nyolcz tiszt közül, kik ezt az éretlen tréfát elkövettek, ugyanaz a hadnagyocska, kivel a szerencsétlen kapitány par órával ezelőtt jókedvűen inc-elkedett.

Az ezredorvos csakhamar megérkezett, de hiába élesztgette a halottat.

»Az én tudásom itt véget ért, ezt a csendes a vot nem költi fel földi hatalom. — Nincs egyéb hatra, mint megennünk a följelentést.«

»Magamra vállalom mindent — mondta halkan a hadnagy s két nagy könyesepp gördült végig leányos arczán. En gyilkoltam meg én szedtem ki észrevétlenül revolveréből a golyókat s én tettem helyökbe vaktöltéseket,

helyezni azokkal, a kik e bűn eszközei, mert az igazság és jog védői az igazságtalanság és jogtalanságok nemcsak elkövetése, hanem elnézése által is súlyosan vétkeznek. Mentsek meg nevüket a szennyből, a hova némely lelkiismeretlen emberek rántani akarják.

Végül egy kijelentést kell tennem. Kormányparti kortések azt hiesztelik, hogy a függ. és 48-as párt is pénzzel dolgozik. 28 ezer frtot emlegetnek, hogy volt a pártkaszárba. Hát ez tendenciózus hazugság. Az igazság az, hogy ez a párt inkább a bukas fájdalomnak és szegényeknek teszi ki magát, mintsem csak egyetlen embert is pénzen vegyen meg.

Miután Rác J. azt is nehezteli, hogy cikkemnek nem írtam alá nevemet, még egy kijelentéssel tartozom.

Ma mindenki tudja Hadházon s azon kívül is, a kiket érdekel ez ügy, ki vagyok én, a nagy közönség pedig egyáltalán nem oly kíváncsi rá. S ha nevemet kiírtam volna, azt mondta volna ön s az önfajta emberek: hivalkodom. Ezért mellőztem azt, nem gyáva-ságból, nem az erkölcsi bátorság hiányából, mely sohasem hiányzott s fog hiányozni előlem, ha a nép routásának bűnös munkáját kell ostromoznom.

Azt mondják: hatalmas ellenségeket szedek magamnak.

Lehet, de bár én gyenge vagyok, az igazság erős, mely mellettem áll, s ha az sem lenne elég arra megvédeni: akkvr is azt mondom: inkább pusztuljak én, mint némán nézsem az erkölcsök pusztulását abban a kis körben, melyben a gondviselés számomra tért jelölt, épen a jó erkölcs terjesztésére is.

Városom polgárai!

Ti pedig legyetek ébren őrizzétek meg eiveteiket s erkölcsiteket a gonosz kísértők ellen, mert most már mindkettő meg van tamadva.

Fel a közösvállvetett védelemre az elvért és becsületért!!!...

y

én vagyok az oka mindennek! — Kezeibe temette arczát és sirt keservesen.

A négy lövést, meg a házórzó eb folytonos ugatását hallotta a rettegő Ványa és fiatal neje, hallották a szomszédok is, de senki sem mert meggyőződni a larma okáról.

Azt hitték szentül mindnyájan, hogy a bolondos kis doktor ezivakodik megint a gonosz szellemekkel. A csinos haziaszony könyvek közt inádkozott a derék, vitéz katona életéért.

De nem sokára élénkség volt a nagy házban, az udvaron és a szomszédban, mert az orvos föllármazta a környéket s mindenki első akart lenni a szerencsétlenség helyén s mindenki csodákat mivelte bátorág és elzántság dolgában.

A halott agya mellett két ember állott sirva csöndesen, — a fiatal tiszt, az önkéntelen gyilkos, meg a Ványa szép kis felesége, a ki szívébe zárta a délezeg kapitányt. Meg napok múltán is meg voltak dagadva ragyogó fekete szemei s a midőn férje eladta a házát, birtokát, még pedig veszteségre — a jó Ványa ekkor csinált rosszat: az életében — nagyon meg volt elégedve — elköltöztek kettes-kén más vidékre, más városba, hol nem habaritoták nyugalmaikat azok a csunya kísértetek.

Az egész dolgot elpatárolak ugyan s a fiatal hadnagyot csak más ezredbe tették át, de azért nem szabadulhatott meg ama borzasztó éjszaka gyótró emlékeitől s élete fogyatag buskomor volt és nagyon boldogtalan...

(Vége.)

II.

Tekintetes szerkesztőség!

H. Nánás, okt. 22.

A mai nap 21-en tartotta a kormány jelöltje gróf Deg-nfeld a programbeszédét 18 mármeluk kísérette be a városba és 20 csendőr az eső daczára a függetlenségi választók és a derék magyarnók ellentüntetése közben vonultak be a vendéglő udvarba, óra hosszat várták, hogy megnyíljon az erkély ajtaja, de csalódott a várakozó néptömeg, mert a jelölt ur bezárt teremben tartotta meg néhány tarka tollas hallgatója közben papírral felolvasva az ő egyszerű üres ígerekkel elhalmozott programbeszédét addig a nép folyton ellentüntetéssel óriási lelkesedéssel kiáltotta éljen O t t József, egyszer hirtelen előállott 30 csendőr szuronysegezve, az alispán rendeletéből galádul szíjjel verte a népet, az öreg embereket és asszonyokat felbuktatta, kik legkisebb tettségességet sem mutattak. Ilyen alkotmányos szabadság ez a magyaroké, valóság-gal jogtalanul járt el az alispán ur. Basás eljárása annyira ingerültte tette a népet, hogy most még jobban lekesült a Kossuth-párti képviselőjelöltje mellett.

— Győzelmünk mint máskor, most is biztos.

A vezérek egy paraszt gyerekből lett nyegle urak, anyakönyvvezető egy görbe bot-tal bevándorlott drótos faj pervesztő, — egy bukottkereskedő lix lux, kinek a nép 1000 frtos hivatalt adott és egy orvos a kit pár hónappal ezelőtt főorvosává emelt városunknak és egy zsidó baromorvos, kinek olyan nagy szája van, hogy két liba özomb bele-lerne.

r. l.

A margittai kerület függ. és 48-as Kossuth pártja dr. B a k o n y i Samu, városunk e kiváló alakját s pártunk ügyészét kiáltotta ki képviselőjelöltjéül. A mi lapunk elfogultság nélkül vallhatja őt a magának s dícserekedhet vele egyszer-mind. Tudja, hogy örömhirt közlünk vele összes olvasóinknak s morrásból vett értesüléseink sz-rint megválasztatása a függetlenségi párt e régi kerületében — melyet csak óriási megvesztegetések és erőszakoskodások arán volt képes őt vvel ezelőtt a kormánypart elhódítani — b i z o n y o s n a k t e k i n t h e t ő. Lapunk más helyen már módultban van közölni azt a remek kortesverset, a melyet a margittai kerületben már is szelében danolnak. A szép versek egyikét — értesülésünk szerint — oláhra is lefordították.

Választási naptár. Október 28. Buda-pest, Pestmegye, Temesmegye, Tolnamegye, Vasmege, Torontálmegye, Somogymegye, Arad-megye, Debreczen, Szeged, Pozsony, Győr, Nagyvár, Pécs, Nagybecskerek, Szamosújvár, Arad város, Hódmező-Vásárhely, Pápa város, Karczag, Temesvár, Hajdu Bőszörmény, Kozlovár, Esztergom, Cegléd, Hajdumegye, Fogaras, Komárom, Nagy Kőrös, Seps Szent György, Székely Udvarhely, Sopron, Zombor és Zenta városok. Bács-Bodrog, Csanád, Esztergom, Győr, Heves, Hont, Komárom, Maramaros, Nógrád, Nyitra, Pozsony, Sáros, Ugocsa, Nyitra, Háromszék, Zala és Szepes vármegyék.

Október 29: Eger, Kassa, Szabadka és Nyiregyháza városok. Fehér, Szatm. Vasm.

Október 30: Miskolc, Szabolcs és Gömörvármegyék.

Október 31 Békés, Fiume kerület, Gyula és Nagy Becskerek városok.

November 4: Szarvas.

Ujdonságok.

K. Tóth Antal halála.

A tisztántuli ev. ref. egyházkerülelem, a debreczeni kollegiumnak és több helybeli előkelő családnak mely, nagy gyászba van: K ö n y v e s T ó t h Antal meghalt. Beene az egyház pótolhatlant veszített, olyan férfit, a kinek önzetlensége, bőkezűsége határt nem ismert.

Ötvennégy évig munkálta kitarással, vas szorgalommal az egyház ügyeit s elmondhatjuk, fényes eredményyel. A nyáron befejezve látván nagy munkáit, visszavartart vonulni a fő-ügyészi állástól, azonban ismételt kérésre egy időre újból megmaradt, a míg most a kérelmetellen halál ragadta el munkája s szerető neje mellől.

K ö n y v e s T ó t h Antal többi jeles társai mellett páratlan nagylelkűségével, bőkezűségével is kitörölhetetlenül írta fel nevét a kollegium alapítói sorába. Lemondásának okául betegségét hozta fel, a mely különösen az ősi napokban mind rosszabbra fordult úgy, hogy a nyaralóból a család kénytelen volt őt Péterfia utcza lakására haza költöztetni. Itt állapotát mind aggasztóbbá vált s az utóbbi napokban orvosai, dr. U j f a l u s s y József, P a l l a y Miklos és C s i k o s Sándor lemodták minden reményről.

T e g n a p d é l e l ő t t h á r o m n e g y e d t i z e n e g y ó r a k o r m e g e h a l t.

Életrajzából a következőket közöljük: 1817ben szül. Debreczenben. Testvére volt Könyves Toth Mihály, a hirneve, pár évvel ezelőtt elhunyt debreczeni ref. predikátor K. Tóth Antal 1842. október hónapban lépett a kollegium szolgálatába, mint jegyző 50 ft évi díj mellett, tehát most töltte be 54-ik működési évét, a mely egy ember életét meghaladó idő tesz ki. Kitarással, páratlan szorgalommal végezte teendőit s röviddel reá fizetését 120 forintra emelték, mely egész 1851-ig megmaradt. Ebben az esztendőben a tavaszi egyházkerületi közgyűlés néhai Sáp Samuel helyébe megválasztotta az egyházkerület és a kollegium ügyész-nek, tehát az ügyészi hivatalt 45 éven keresztül viselte s ezen idő alatt a kollegium és az egyházkerület ügyeit mindenkinek teljes megelegedésére rendezte s valamennyi peres ügyet a legereszebben benyújtott le úgy, hogy most ugy az egyházkerület, mint a kollegium ügyei a legrendezetelb viszonyok között vannak. Hivataláért valósággal rajongott s annak ügyeit nagyon a szíven hordozta. Egy szép alapítványa által pedig nevét a kollegium legnagyobb jötevőinek sorába íratta. Az 1783-ik évben ő és neje szül. Simonffy Polixéna urnó közösen egy 16 nyilas tanyaföldet ajándékozott és íratott at telekkönyvileg a kollegiumra.

A család a következő gyászjelentést adta ki: »A legmélyebb fájdalomtól sebzett szívvel tudatom életem felének, a legjobb férjnek, testvérenek, rokonnak, sógornak néhai K. T ó t h A n t a l hites ügyvédnek, a tisztántuli ev. ref. egyházkerület s a debreczeni főiskola buzgó ügyészének, 1848—49. évi önkéntes tűzérhadnagynak, Debreczen szab. kir. város bizottsági tagjának stb. közhasznú, tevékeny élete 79., házasságának 49 ik évében hosszas szenvedés után f. é. okt. 22-en d. e. 11 órakor az örök életre átszenderülését. Drága halottam földi hamvai a Péterfiai 811. számú háztól a nagytemplomban a ref. egyház szertartása szerint tartandó rövid ima után f. hó október 24-én szombaton d. u. 3 ó. fognak a Kossuth-utczai sírboltb siri nyugalomra elhelyeztetni. Mely végtisztességre az idézült rokonai, kártársait, barátait, általában a résztvevő nagy közönséget fájó szívvel meghívom. — Debreczen, 1896. október 22. Gyászoló özvegye K. Tóth Antalné, németujfalui Simonffy Polixéna, a mindkét ágon levő nagy-

szánu rokonság nevében is. Béke lengjen hamvai fölött!

A meghaldogultnak még életében többször nyilvánított s az özvegy óhajta szerint is az elhunyt felett Könyves Tóth Kálmán fog imát mondani. A család a koszorúk mellőzését kéri.

A tiszántuli ev. ref. Egyházkerület külön gyászjelentést adott ki, mely így hangzik: A tiszántuli ev. református Egyházkerület mély fájdalommal tudatja nagy veszteségét Nehai Könyves Tóth Antal ur a tiszántuli egyházkerület s a debreczeni református collegium ügyésze, életének 79-ik, collegiumi ügyészi hivatalának 46. évében, Debreczenben, 1896. október 22-én bevégezte munkás és közjóra világító életét. Temetése Debreczenben, 1896. október 24-én délután 3 órakor leendő a nagytemplomban tartandó rövid imával. Az egyházkerület vagyoni ügye éber órének, a collegium emelésére olthatlan lánggal munkálkodónak s első rendű jótévő-jének emlékezete a református egyház és magasabb tanügy minden igaz barátjának szívében nemzedékről nemzedékre éni fog.

K. Tóth Antal elhunyt alkalmából K. Áron ev. ref. püspök lakására, a városháza épületére, a debreczeni ev. ref. egyház hivatali helyiségére, a collegiumra és a jogász tisztviselői kör helyiségére kitűntek a gyászlobogók!

*** A nőegylet választmány ülése.** A debreczeni jótékony nőegylet 1896. okt. hó 25. d. u. 3 órakor az árvaház ulstertermében választmányi gyűlést tart. Tárgy: Műveltségrendezés. A folyó ügyek s indítványok

*** Agyonütött kortes.** A székelyhidi választókerületben a két párt a lehető legnagyobb mértékben el van keveredve egymás ellen. Két nappal ezelőtt a Fay-párt hívei Erdőnyben összejövetelt tartottak, melynek szomorú vége lett. Rátonyi József 27 éves földműves, az egyik kortes is ott ivott a többiekkel, a mikor azzal gyanúsították, hogy annak daczára, hogy a Fay borat issza, s Kis Albert pártjához tartozik. Rátonyi erősen tiltakozott a feltetés ellen, de azért a többiek előbb szóval, aztán bottal neki támadtak s néhány perc alatt agyonverték.

*** Sikasztás a kiállításon.** Az ezredévi kiállítás igazgatóságánál tegnap feltűnést keltő letartóztatás történt. A rendőrség elfogta az egyik hivatalnokot, a ki hat hónap óta működött, mint tisztviselő a kiállítás sajtó-osztályában. — Eleinte irnok volt s később megbízhatósága által annyira megkedveltette magát, hogy reá bízta a sajtó képviselői számára fentartott kiállítási beépítéjegyek és a nagy értéket képviselő vasúti jegyek kezelését. Ezek a jegyek füzve voltak s mig azoknak a könyvben maradt részét valamely vidéki vagy külföldi lap címére állította ki, a leszakította üres jegyeket a körében jó pénzért árusította. A sikasztásra első sorban az államvasutak igazgatósága jött rá, tapasztalván, hogy a kiállítás igazgatósága részére átengedett és elszámolt jegyek mennyisége jelentékenyen alula maradt a tényleg forgalomban lévő jegyeknek. E tapasztalásról figyelmeztette a kiállítás igazgatóságát, ugyisintén a rendőrséget is. Ez időtől kezdve figyelemmel kezdék kísérni. A kezelt, ki az utóbbi időben különben s föltűnt nagy körekezőse által. Végre Gál Géza, a kiállítási iroda vezetője bizonyítékokat szerzett s arról tegnap Schmidt József igazgatónak jelentést tett. Schmidt az epületbe hivatta Saly rendőrtanácsost, a ki a fiatal ember összes iratait lefoglalta s őt kiállítás után letartóztatta. Az okozott kár összegét egyelőre nem tudták megállapítani.

*** 15—16 éves leány gép mellé felvétetik.**

Táviratok.

Meghalt képviselőjelölt.

Budapest, okt. 23. (A Debr. ered. táv. Kálmár István szegedi ügyvéd, aki a fülöpszállási kerületben Ugron-párti programmal volt fellejtetve, ma Halasón hirtelen meghalt.

Az erdőközi zendülés áldozatai.

Budapest, okt. 23. (A Debr. ered. táv.) Erdőkörzről jelentik, hogy a multkori vérengzés alkalmával agyonlőttek egy tizenhat éves leányt, 12-en súlyosan, 18-an pedig könnyen megsebesültek. — A tömeg szét akarta rombolni a csendőrlaktanyát, de éppen akkorra megérkezett a katonaság. A sebesültek közül csakhamar meghalt egy áldozat, egy áldott állapotban levő zony, a ki a segítségére siető orvot ezekkel a szavakkal utasította vissza: »Ugy akarok meghalni, mint Krisztus.« Eenyire van fanatizálva a tömeg. Az asszony meghalt, s nem sokára még két férfi mult ki. A 2000 lakossal bíró község valóságos ostromállapotban van. Öt órakor már megszüntették a közlekedést, nyolckor eloltják a gyrgyakat. A pálinka s hordókat bepecsételték. (Előbb kellett volna. Szerk.)

Legujabb.

A képviselőjelölés.

A debreczeni függetlenségi és 48-as párt ma d. u. tartott jelölő közgyűlésen Debreczen sz. kir. város II-dik kerületébe Tóth Béla helybeli építész

a III-dik kerületbe pedig Komjáthy Bélát kiálotta ki egyhangulag képviselője öltökül, a szep számmal egybegyűjt va asz ok lelkes örömmel fogadták derek jelöltek, a kik programm beszedjüket az I-ső kerület szeretett képviselőjelöltjével, Dr. Thaly Kálmánnal együtt a hó 25-én d. e. 10 órakor fogják a városháza nagy tanácskozó termében megtartani.

Színház és zene.

A szultán.

Tegnap este telt ház előtt adták jó előadásban Verő György felkapott operettjét. A szultán-t. A siker oroszlan része B. Ruzsin szky hona asszony remek éneklésért és kifejező játékát illeti. Neki ez már ismert és elismert kiűn szerepe. Mégis, a k, tegnap este színházban volt, azt hihette volna hogy az est hőse nem ő, hanem Kapossy Józsa, a ki Roxelant játszotta. Elismerjük, ho y a kisasszony sok jó igyekezettel játszott, de koránt sem akkora sikerrel, mint a mekkora volt az a tüntetés, a melyben hevülékeny szívek reszesíteni jónak látták.

Ezt a körümenyt nem hagyhatjuk megemlékezéssel nélkül, mert nem szeretnők, ha eddigi helyes színházi tonusunk bármimemű ferdeség által megrontatnék.

Csak a megérdemelt taps jutalom!

A rendezett taps sértő arra, a kinek szól, és sértő a közönség nagy többségére, a mely higgadtan itél s csak valódi érdem előtt hódol meg.

Kapossy Józsanak pedig tegnap határozottan nem volt jó esteje s nem csak Ruzsin szky honának, de Kállay Lujzának is minden tekintetben mögötté áll.

A többi szereplők is általában jók voltak s kellő elismerésben részesültek.

A jövő heti műsor. Komjáthy igazgató a közönség kívánságához képest a jövő heti műsört következőképen állította össze: Vasárnap delután leszállított helyárrakkal Stern Izsák, este Rip van Winkle, hétfőn Ezer év, Verő Gy. látványos színműve. Kedden Hamlet Shakspeare 5 felvonásos drámája, szerdán Czigánybáró Strausz operettje

csütörtökön Nebántsvirág operette, pénteken este népelőadásul Ujhon polgár, Kövessy bohózata, szombaton Csak párosan francia vígjáték it, először, vasárnap november 1-én délután a Molnar és gyermeke, vasárnap este Ezer év. — Előkészületen: Fekete gyémántok, Bajazzók, Pary Pál, Vigéczek. — Segédarabok: Gasparone, Boszorkányvár Otthon.

Választási nóták.

Az I kerületből.

Thaly Kálmán a követünk,
Lisztes molnar nem kell nekünk,
Osztrák öröl annak malmán
Éljen doktor Thaly Kálmán
Éljen a haza!

Nem örölünk más málmára,
Szavazatunknak nincs ara
Függetlenség a jelszavunk,
Érte élünk érte halunk,
Éljen a haza!

Thaly Kálmán kurucz magyar
Csak az a jó mit ő akar
Benne a Rakóczy lelke
Áldja meg az is en érte
Éljen a haza!

A székelyhidi Kiss Albert-párt nótái

Fáy Andrásnak rossz a dolga
Mandátumra fáj a foga
Mieokbe soha nem vasik
Ordíthat száz választásig,
Éljen Kiss Albert!

Fáy András meg Noszlopy
Kore-mak támasztó oszlopi
De az ám a bolond dolog
Mind a két oszlop tántorog
Éljen Kiss Albert!

Noszlopynek fő a feje
Hova legyen ő s a veje
A nép hitit nem ad nekik,
Pedig majd agyon szeretik
Éljen Kiss Albert!

Székelyhidi Takaréka,
Nagy munkába van a kréta,
Egész heten csak azt rója,
Mennyi a Fay váltója?
Éljen Kiss Albert!

Elborult a hajnal csillag
Fay C-okaj felé ballag,
Szaladj Fay eredj utuak
Neked már ugys lefúltak
Éljen Kiss Albert!

A margittai Kossuth-párt nótája.

I.

Arra a dallamra;
»Jaj de magas, jaj de magas
Ez a vendég fogadj.«

Lobogjon a Kossuth párti
Nemzeti szín lobogó.
Jöjjön ide, elve lelke
A kinek nem eladó.
Honfittarsak, gyülekezzünk alája:
»Függetlenség« van felírva reája.

Nem kell nekünk osztrák járom,
Szabad a mi nemzetünk;
Közös-ogyes rabigába
Mi már tovább nem leszünk.
Nem is fogjuk ezt a lánczot hordani:
Éljen Kossuth, éljen doktor Bakonyi!

II.

Arra a dallamra:
Kossuth Lajos azt üzenté!

Magyarország édes anyánk,
Függetlenség a mi imánk,
Testvériség a jelszavunk.
Ehez most is hűk maradunk:
Eljen Bakonyi!

Bakonyinak szive-velke
Ifju tüzzel-lánggal teive;
A honét ver szive-vére,
Kossuth lelke a vezére

Eljen Bakonyi!

A czenki ezredéves emlék.

Immár tehát áll a hetedik ezredéves emlék is, hirdetve egy mult dicsőségét megbecsülő és jövője reményét ápoló nemzet nagyságát.

Pusztaszer, Munkács, Pannonhalma, Zóborhegy, Zimony, Dévény és a brassói Czenk azok a helyek, a hol ezredévi nagy utunk jelző köveit leszurtuk. A hét ezer után hét orszem hosszú századoknak szánva.

Fénynyel, pompával adtuk át sorra mindegyik emléket a nagy időknek. Tudtuk, hogy minden helyen egy szívet, egy lélekkel vállalkozik a lakosság annak megőrzésére. Csak éppen a legutolsónál féltünk. A czenki emléknél.

Itt nem kereshettük feltétlenül az egy szívet és lelket; itt két olyan testrész van, a mely sokszor idegennek mutatta magát a hazá testén: a szász és az oláh.

Hát valami csoda történt.

Az egyik idegen testrészbe ügyes orvosi kezek a leg-ly-sebb sikerrel átvezették a meleg, piros magyar vért s így a szász együtt érzet a magyarral. A másik részt, a gyógyíthatatlannak látszó vadhust, ugyanezek az orvosi kezek lekötötték s nem láttuk — az oláht.

De ők látták mindent.

Látták, mint borult galyfűzérbe és lobogódi-zbe egész Brassó. Látták, minő volt az a bevonulás, mely elől négyszáz banderistával behozta a budapesti venpegeket. Hallották a harsogó zenét este a fáklyák fényénél, hallották felhangzani az ezer év dic himnuszát a magyar és német dalarok ajkáról. Hallották, hogy magyar és német szónok csak az imádott edes hazát dicsőítette, melynek a ki földjét turja, a ki kenyerét eszi, benne születés és benne temetkezik: gyermeke egyaránt s szeretni tartozik a közös édes anyát.

Es mikor kigyaltak a lángok, a hegyek örömtüzei, vakondok szemek nem tudván kialani a fényt, bevonultak oduikba s ott legalább önmaguk előtt elismerték:

— Mégis csak ur írt a magyar!

Ejött a vasárnap, amidőn az ünneplők nagy serege felszállt a Czenk ormára, oda, ahol Arpad vezének a akja már szinte a fehé ködébe nyulok. És itt is volt látnivalójuk elég.

Láthatták, hogy az egész katonai tisztikar, elén egy ősz tábornokkal, teljes diszbelevett csapatokkal áll a szobor tövében s ihletett lélekkel néz fel arra a kőből faragott közvitézre, aki leeresztett kardjával és pászával mintegy mondja: Készen vagyunk ez a szép nagy föld miénk!

Es mikor megdördült a hegyen felállított diszszázadok sőtüze, a fényes, dédelgetett hadsereg legnagyobb tisztelgetere, mit csak nyujthat, az ezer év előtti magyar közvitéznek. A vakondok ezt hallva össze-rezzent és ismét megszólal az elfojtott lelkiismeret:

— A magyar az ur itt!

Nem feltjük ezt az emléket, amelyet ily zavartalan egyszerű ünnep adott át a nagy jövőnek. Az a hatalmas szobor, a mely sisakján a vilá:haritával az ég elemeivel és daczolni fog, földi kéz által megingatható nem lesz soha.

Hiszen talpzatát maga az isten készítette, a csodaszép Czenk hegy tereméskor s nincs az a merénylő, a kinek a bomba ki ne hullana a kezéből, a midőn annak a kövitéznek szemébe néz a ki széditő magas polczáról betekinti e szép haza rónait és bércezeit, mintegy mondván e költővel:

„Amig nap süti ezt az ősi avart,
Urál ismerje örökkön a magyart!”

Gara József.

Hol maradt Bánffy?

Minden testnek első fizikai törvénye az, hogy van kerülete. Így képviselőválasztás alkalmával azonban vannak bizonyos lenyek, melyek kerület nélkül lézengenek a világkörben. Vonatok jönnek, vonatok mennek, programbeszédnek hangzanak el, miniszterek esküsznek a választások tisztaságára és ezek az emberi lenyek még mindig nélkülözni kénytelenek azt, amival az utolsó hólyagbuborék is dícsőködhetik: a kerületet. Ezek a szerencsétlenek a legboldogtalanabbak a világban. A negyvennyolczas pártköről kezdve, az Abbázia-kávéház kerek asztalán keresztül megfordulnak, összejárnak minden politikai testülettel, kilincselnek a miniszteri előszobákban, hajonganak a kegyelmes urak kutyamosói előtt; mind hiába, nem akad nekik kerület. Az igéretetek legfantasztikusabb fogásaiban gyakorolják magukat. Szárazságban esőt, esőben szárazságot, meddő téhennek borjút, a hatforintos buzsár helyett huszforintosot ígérnek, szóval a nagy mondásoknak olyan gyakorlásába jönnek, hogy nincs az az Eötvös Karoly, a ki kifogna rajtuk és még sem juthatnak még akkorra kerülethez sem, mint akar Vizakna. — Vágy epeztü őket, ki nem elégíthető s így ők a legboldogtalanabb férfiak, kik között csak egy van még boldogtalanabb, Kormos ur. Legboldogtalanabb azon egyszerű oknál fogva, mert ő már ráveette a szeméi kormányparti programmal egy kerületre, azonban sajnos, viszont a kerület nem vetette ő reá szeméit. A históriai igazság okaért konstatalnunk kell, hogy ez a kezyeten kerület Göncs városa volt. Közönséges lelkületű ember hasonló körülmények közt patkánymérget esne s lugkő eszencziát inná rá, azonban Kormos ur elhatározta, hogy kikorrigálja a sorsot és egy nagy dologra tökéltte el magát. Elment a telegraf hivatalba s ott feladta a következő tavrátot:

Szabadelvü pártelnökségnek

Göncs.

Je öltetésem ügyében ma este báró Bánffy Dezső miniszterelnök ur ő exczellenciája kíséretében becses városukba érkeztem.

Kormos

liberalis jelölt.

Göncs városában soha ennél nagyobb meglepetés nem történt. A polgármester majd hasra vágódott, a főkapitány pedig elrendelte, hogy a dobos ez ünnepi alkalomra szviczkolja ki eszimatját. Ezen rendetnek a hatóság organma azonban azon egyszerű oknál fogva nem tehetett eleget, mert nem volt eszimatja.

Meg egyéb nagy-zabasu készülétek is történtek s Iszok Bertalan fegyelmileg elcsapott végrehajtó, hogy minél nagyobb szomjúságot idézzen elő, folyton heringgel táplálkozott, miközben a »Kutya iszik vizet« című esteli erkölcsnemesítő társaságnak vad örömmel ujságolta:

— Jön a Bánffy kegyelmes ur, készületek, korrumpál bennünk-t.

Vegre elérkezett a dicső nap a-konva. A va-uti állomás peronját a Mauthner diadalát hirdető plakátokkal ékesítették, a Fő-utca egyetlen lámpájával pedig tündéri fénybe vontak a vidéket. A polgármester, két kis bírő, társaságában a pályaudvaron varakozó álláspontot foglalt el, míg a Csikli cigány két es feltagu bandája stimmel a Rákoczy indulóhoz. Ezalatt pedig Kormos urral gyorsvonat

robességével rohant a vegyrs zug. Utközben azonban egy kis baleset történt. A nádaskai juhász számára a vasut kerekei alá került s a vasszörnyetegek keresztül futottak gyöngerecséltén. Ez azonban nem volt tulságos szerencsétlenség s alig egy negyed óra késés, a gép zugva, zakatolva rohogott be a göncsi pályaház tündérkertté varázsolt udvarába. Ekör már az izgalom tetőpontját érte. A polgármester torkát köszörülte, a szülésznőt az ajulás környékézte, a Csikli cigány rázendített az indulóra, minek következtében a városi és tanyai kutyák szörnyü módon vonítani kezdtek.

Kormos ur, mint a ki biztos diadalában, mint aki megtalálta a kerületét, uri grandezával ugrott le a vonatról s lépett a polgármester elé:

— A kegyelmes miniszterelnök ur engem küldött ki önökhöz képviselőjelöltnek.

— Eljen báró Bánffy Dezső! — dörögte a fogadó bizottság.

— A kegyelmes ur . . . akarta folytatni Kormos.

— Eljen báró Bánffy Dezső! — szakították ismét felbe, miközben a polgármester a vonatra nézett s miután az már indulni készült és miután Kormoson kívül senki sem szállt ki belőle, vasmarkával megragadta ennek karját s még egyszer a fülébe zujta:

— Eljen báró Bánffy Dezső! — de mondja meg az ur, hogy hoi van?

Kormos ur öltöhatolt s végre is, mert Göncs város első polgára, rettenetes erővel szoritotta a karját, ijedtében, hirtelen hazugságra szánva el magát, mondván:

— A kegyelmes urat, az exczellenciás urat, a vonat Nádaskánál, igen, Nádaskánál, elgázolta.

Garrus.

Tanügy.

Országos közoktatásügyi tanács. Wlassics Gyula dr. vallás és közoktatásügyi miniszter október e-sejével életbeléptette az Országos közoktatási tanács új szervezését s ennek állandó bizottsága, melynek előadó tanácsosait csak a napokban n-vezte ki a miniszter f. hó 20 án d. u. 5 órakor tartotta meg első ülését Beöthy Zsolt dr. alelnök elnöklésével. Felolvazásra került a miniszter okt. 10-iki rendeltére, mely a tanács legközelebbi munka rendjére utal a függőben maradt ügyek között a közéiskolai tantervnek a túlterheles, nemzeti ismeretek és a görög-pótlás szempontjából való revízióját a tanítóképző in-ezeti tantervhez tartozó módszer-tani utasítást és az osztatlan elemi népiskola tantervnek elkészít-sét tüzi ki ismét s felhívja a tanács figyelmét a polgári iskolák reformjának tanulmányozására és elkészítésére.

Az állandó bizottság keddi ülése főképen az elnökségtől előre elkészített ügyrendi javaslat tárgyalásával foglalkozott s azt be is fejezte. Az ügyrend oly értelemben állapított meg, hogy a személezeti szabályzat ama vezérlő gondolatár hogy a tanár munkásságának körébe minél tágosabb tanügyi körök bevonassanak s hogy ebben a munkaságban az egyéni tel-lő-ség elve minél teljesebben érvényesüljön, lehetőleg kifejezésre juttassa és e részletekben is megvalósítsa.

Kimondotta az állandó bizottság azt is hogy noha ülései zártkörűek, nem kerüli a nyilvánosságot sőt keresi az összeköttetést a tanügyi közvéleményvel, melynek helyes informálatását kötelese-égeül tekinti s a melynek megnyilvánúásától es hatásától nem zárkozik el.

Az állandó bizottság kéthetenként tartja üléseit; de soron kívül a jövő k-dden is tart ülést, hogy a minisztertől napirendre kitűzött ügyek tárgyalá-át előkészí se, mikorra a tanács tagjainak kinevezése legközelebb megtörténik.

Közéiskolát végzett tanulók matematikai versenye. A matematikai és fizikai Társulat III. tanuló versenye okt. 24-en d. u.

2 óraker fog megtartatni és pedig egyidőben Budapesten és Kolozsvárott. A budapesti verseny a Műgyetem könyvtári termében fog végbemenni. A versenyre jelentkezők értekezési bizonyítvánnyal, vagy ennek másolatával tartoznak igazolni azt, hogy a középiskolai értekezési vizsgálatot a folyó évben tették le. Segédkönyvek, jegyzetek szabadon használhatók. A tételek kidolgozására 4 órai idő van engedve.

Közgazdaság.

Kőbányai sertés-piacz.

okt. 22

Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű Óreg nehéz (páronként — 400 klgon felüli súlyban) — krig. 2. Óreg közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) — krig. 3. Fiatal nehéz (páronként 20 kgon felüli súlyban) 52-53 krig. 4. Fiatal közép (páronként 251—320 klg. — súlyban 54—55 krig. 5. Fiatal könnyű páronként 250 kgr. terjedő súlyban — krig. Magyar szedett nehéz páronként 280 klg. felüli súlyban 52—53 kr. Közép páronként 220g—10 klg. fe súlyban 44—45 krig. Könnyű páronként 2.0 klg. terje súlyban 43—44 krig. III. Szerbia Nehéz páronként 260 klg felüli súlyban 53¹/₂, 54 krig. Közép páronként 220—260 klg terjedő súlyban 45—46 krig. Könnyű páronként 220 klg erjedő súlyban 53¹/₂—54 krig.

Sertés létszám 1896 okt. 20-ik napján volt kész setben 5937 drb. 1896. okt. hó 21-ik napján felhajtott 576 drb. 1896 okt. 21-ik napján elszállított 235 db 1896. évi október hó 22-ik napjára maradt készletben 6278 db. A bizott sertés üzletirányzata — változatlan.

Budapesti gabonatözsde

okt. 22

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései akövetkezők

Búza	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	75	7.65	7.75	78
»	77	7.85	7.90	80
»	79	7.85	7.90	80
Tiszavidéki ó	75	7.80	7.90	78
»	77	7.90	7.95	80
»	79	7.90	7.95	80
Pestvidéki ó	75	7.75	7.80	78
»	77	7.90	7.95	80
»	79	7.90	7.95	80
Fehérmegyei ó	75	7.75	7.80	78
»	77	7.90	7.95	80
»	79	7.90	7.95	80
Bácskai ó	75	7.80	7.90	78
»	77	7.95	8.05	80
»	79	7.95	8.05	80
Észak magy	75	7.75	7.85	78
»	77	7.90	7.95	80
»	79	7.90	7.95	80

	Min. hekt.-ben	Ar kilógramm
Rozs elsőrendű	uj	70—72
» másodrendű	uj	67
» Arpa takarmánynak	uj	60—62
» égetni való	uj	62—64
» serfűzdei	uj	64—66
Zab	uj	39—41
Tengeri búzsaí	uj	4.25
» más nemű	uj	4.15
Repeze búzsaí	uj	0—1
		10.25

Az országos iparegyesület pályadíjai.

Debreczen, okt. 20.

Az országos iparegyesület a hazai iparosokat előmenetelre buzdítani s az ipar előmozdítása körül szerzet érdemeket elismerésben részesíteni s ezek által a hazai ipart előmozdítani kívánván: kiváló iparosok számára az alább megjelölt érme kitadását határozta el.
I. D i s z é r e m o l y iparosok számára akik gyakorlati működésük által a hazai ipar előmenetelét idéztek elő.
Ez érme elnyerhetésére igazolandó: hogy az illető iparos valamely hazánkban még nem üzemelt iparágban vagy ipari eljárásnak feltalálója és életbe léptetője, vagy pedig bevezetője, és meghonosítója, vagy hogy már előbb is üzemelt iparágat gyakorlati ipari működése által a tökély és versenyképesség magasabb színvonalára emelte.

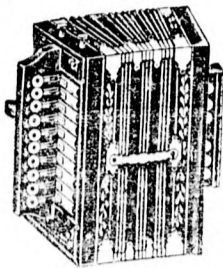
Ez érme az illető iparág közgazdasági fontosságához, az illető iparos működésének többé kevésbé jelentékeny voltához és a hazai ipar fejlődésére való hatásához képest három fokozatban adatik és pedig aranyban, ezüstben és bronzban.
II. D i s z é r e m o l y iparosok számára, akik a rendszeres műves iparban (kézműveségi ipari jelességük által kitűnnek,
Ez érme elnyerhetésére igazolandó, hogy az illető iparos iparát rendszeresen megtanulván ismereteit és ipari képességeit folyton tökéletesíteni igyekezett és készítményeinek jelessége által bebizonyította, hogy szakában jeles mesternek tekintendő.
Ez érme két fokozatban és pedig ezüstben és bronzban adatik.
III. D i s z é r e m o l y iparosok számára, — a kik a kor igényeinek és a külfölddel való versenyképesség feltételeinek meg elől ipartelep (gyár, műhely) hoztak létre, s annak helyes vezetése által versenyezni képesek.
Ez érme elnyerésére igazolandó, hogy az illető ipartelep megfelelő helyiségben, hajtóerő gépek dolgozó gépek, vagy készü ékek és eszközökkel úgy van felszerelve, a mint a külföldi hasonló telepek; továbbá, hogy a munkások száma valamint bér és képzettségi viszonyai a versenyképes gyártás feltételeinek megfelelnek; továbbá hogy a készítmény az arhoz arányosított jóság tekintetében más hazai és külföldi készítményekkel versenyezhet; vagy ezek helyett igazolandó, hogy az illető iparos figyelemre méltó mérvben kivételre is dolgozik és készítményeinek a külföldön is kelete van.
Ez érme az illető telep mérvéhez és a berendezés és üzem tökéletességéhez képest két fokban adatik és pedig ezüstben és bronzban.
IV. D i s z é r e m o l y iparosok számára a kik iparudt műszeti irányban fejlesztik és e tekintetben figyelemre méltó sikereket felemltetnek.
Ez érme elnyerhetésére igazolandó, hogy az illető iparos vagy önmaga vagy ezeltra berendezett ipartelepe által oly parcellák tyekeit állít elő, melyek művészeti értékkel bírnak vagy a jó művészi kiváncsalmának teljese megfelelnek.
Mind az egyesületi tagnak jogában van javaslatot tenni val mely — véleménye szerint — érdemesült iparos kitüntetésé iránt.
Pályázatra minden Magyarországon lakó illetőleg Magyarországon iparhelylyel bíró egyén joga van.
M u n k a é r m e k. Miel az ipar előmenetelre nagy szta munkasoztály jeességétől függ a orz. iparegyesület jutalmazó elismerésben ak rja részesíteni ama gyár, szakvezetőket, kézműves segédek-t és kiválóbb gyármunkásokat a kik hosszabb ide egy munkaadónál dolgozván, szorgalmas és buzgó magukviselet vel vagy elismerésreméltó jelességükkel, vagy a közvetlen felügyeletü alatt levő munkások k és tanulóknak okserző vezetésével, vagy a társával a hazai ipar körü érdemeket szerettek.
A pályázók ak nem szükséges egyébből állani, mint egy egyszerű levélből, a melyet a pályázó mest r, gyárigazgatója, szóval munkaadója az iparág üléhez intez és a melyben elő vannak adva az munkások jutalmazásra méltó tulajdonságai.
A pályázók ügyességének föltüntetésére egy egy saját készítésű mintadarab is beüldölhető.
Ö s z t ö n d i j a k. Az orsz. iparegyesületnél elhelyezett S z a b ó k y Adolf alapítvány kamata ből évenként tíz darab cs. és kir. arany és öndíjat itelnek meg, jó viseletű, szakukban előre törekvő iparos segédeknek.
Pályázhatnak a főváros területén legalább három óv ota gyakorlatilag foglalkozó ama kézműiparos segéd k, a kik az orsz. központi katolikus legényegyesület, vagy ehhez hasonló rokonegyesületnek voltak, vagy jelenleg is tagjai.

A P o s n e r-féle ösztöndíjból évenként 10 drb cs. és kir. aranyat adnak ki, a melyre azonban csakis a kő és könyvnyomdászattal, könyvkötéssel, vagy kartongrafiával foglalkozó segédek pályázhatnak.
A megítélendő kitüntetésekét és ösztöndíjakat az iparegyesületnek 1897.évi máj havában tartandó közgyűlésen adják át.
A kellően felszerel-zerelt pályázati kérvények az orsz. iparegyesület igazgatóságához 1896. évi deczember hó 31-ig nyújtandók be. Bővebb felvilágosítást naponta a d. e. órákban az egyesület irodája (Budapest, VI. ker. új utca 4. sz.) nyújt.

Debreczeni városi színház.
Folyó szám 29. Bérlet szám 20.
Szombaton, 1896. évi okt. hó 24-én:
Angot, a csarnok leánya.
Víg opere te 3 felvonásban, írták: Clairville és Coning, zenéjét szerző: Lecocq.
Vasárnap, október 25-én ket előadás:
Délután 3 óraker gyermek és népe óadás fel hely-áakkal:
Stern Izsák.
Este 7 óraker rendes helyáakkal:
Ripp van Winkle.

Nyilttér.
Müller-
szálloda „A MAGYAR KIRÁLYHOZ“
BUDAPESTEN.
A város központján. Ujjonnan berendezve. Villanyos világítás. A földalatti vasut vépontján Uj tulajdonos. Kínöz szolgálat. Igen mérsékelt árak. Vigáztatás és kiszolgálat nem számítatim

227.
Az „István gőzmalom“ társulat
GYÁRTMÁNYAINAK
ÁRJEJYZÉKE
Az 1887. április hó18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított 1887. évi június 1-én életbe léptetett eladási listezési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint.
ITT HELYBEN KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL
Készpénzfizetés mellett, zsákkal együtt:
100 kiló
A Asztali dara nagyszemű 15.—
B Szinte aprószemű 14.20
C Királyliszt 14.20
1. Lángliszt kivonat 13.80
2. Elsőrendű zsemlye liszt 12.80
3. Zsemlye liszt 12.80
4. Elsőrendű kenyér liszt 12.40
5. Közép kenyér liszt 11.80
6. Kenyér liszt 11.40
7. Barna kenyér liszt 9.80
8. Takarmány liszt 6.80
11. Fiom korpa **zsákkal** 3.60
11. „ „ **zsák nélkül** 3.40
12. Durva korpa **zsákkal** 3.40
12. „ „ **zsák nélkül** 3.20
12. Csirke buza **zsák nélkül** 3.—
A zsákok súlytartalma, teljsúlyt tiszta súlynak véve.
A B 0—6 számig 85 kilogramm.
7. és 8. szám 70 „
11. és 12. szám 50 „
Debreczen, 1896. okt. 21.

Csak

41² frtértszállítom az én világhírű
„BOHEMIA“huzó harmonikáimat,
hosszu foggantyúval és va-
lódí gyöngyház lapocskáival
2 kettős rugója és 11 réti
erős foggantyúja van, eltör-
hetetlen réz óvsarkokkal.A hangok egyes lapokon vannak, minek követ-
keztében a harmonika orgonaszzerű hangu.40 hangu 2 Reg. nagys. 15¹/₂ + 33 cm. = frt 4¹/₂,
60 „ 3 „ „ 17 „ + 34 „ = „ 5¹/₂,
80 „ 4 „ „ 17¹/₂ + 34¹/₂ „ = „ 6¹/₂.Saját magát tanító iskola ingyen. — Porto és
csomagolás 60 kr.

Képes árlap ingyen.

SCHUSTER C. A. harmonika-gyáros
GRASLITZ, (Csehország)Küldés utánvétellel. — Becserelés megengedve.
Viszonteladók kerestetnek.

Az országos vásár

Margittánkövetkező sorrendben tartatik
meg:**Baromvásár**

1896. november 4. és 5-én

Kirakóvásár

1896. november 6-án.

HOFFMANN és TÁRSA

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, főpiacz, a főpostával szemben

mindenfélé

ügyvédi, bírósági és végrehajtoi
NYOMTATVÁNYOK.

a következő olesó árszámitás mellett kaphatók:

100 iv	Árverési jegyzőkönyv	—	—	—
100 „	200 pld Árverési hirdetés	—	—	70 kr
100 „	200 „ Rendelvény	—	—	70 „
100 „	Biztosítási végrehajtoi jegyzőkönyv	—	—	70 „
100 „	Kielégítési végrehajtoi jegyzőkönyv	—	—	70 „
100 „	200 pld Nem szorgalmazás	—	—	70 „
100 „	400 „ Kézbetétési iv	—	—	70 „
100 „	200 „ Igény felhívás	—	—	70 „
100 „	Végrehajtoi jegyzőkönyv	—	—	70 „
100 „	200 pld Értesítvény haszonbérletről	—	—	70 „
100 „	200 „ Értesítvény	—	—	70 „

Dr. Róthschnek V. Emil

gyógyszertára az „Arany egyszaruhoz“

DEBRECZENBEN, Kossuth-utca 19.

(Alapított 1772.)

Ajánlja következő, közkeletűségnek örvendő általánosan elterjedt és kitünő
minőségű gyógyszer- és pipere különlegességeit:Dr. Róthschnek-féle
SÓSBORSZESZsebek, zuzódások vagy gyuladásoknál egyenlő
mennyiségű vízzel hígítva borogatásul használ-
ható. Csúszó, vagy kőszvényes bántalmaknál
tisztán, bedörzsölésül használva, felülmulhatat-
lan szer. Egy kávékanálnyi egy pohár vízbe
öntött kitünő minőségű és ízű szőlőlevet ad.
20—25 csep szukorra csepegtetve a legerősebb
gyomorgöröcsőt is megszünteti.

Egy üveg ára 50 kr.

Dr. Róthschnek-féle

TANNIN-OLAJaz egyedüli valóban biztosan ható szer, amely
a hajbort jobban, mint bármely más erősíti, ez
által meggátolja a haj kihullását! Rövid
használat után meglepő az eredmény.

Egy üveg ára 80 kr.

Dr. Róthschnek-féle

Kárpáti meltheakitünőnek bizonyult szer köhögés, rekedtség
elnyálgasodás, influenza, tüdőhurut s álta-
lában a légzőszervek mindennemű betegségei ellen.

Egy doboz ára 20 kr.

Dr. Unna-féle

Salicyl-Collodiuma legbiztosabb szer tyukszemek, szemölcsök,
börkeményedések és rovarcsípések ellen.

Egy üveg ára 50 kr.

Dr. Róthschnek-féle folyékony glicerín crème egy üveg ára 85 kr.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan teljesíttetnek.

Dr. Róthschnek-féle

PEPTONOS VASMANGANOLDAT0,6% Fe- és 0,1% Mn. tartalommal. Kellemes ízű
készítmény mindennemű kellemetlen mellékha-
tások nélkül. Kitünő eredményt használva
vérszegénység, idegbajok, sápkór és hysteria
ellen.

Orvosi tekintélyek által ajánlva.

Egy üveg ára 1 frt.

Dr. Róthschnek-féle

SALICYLSAVAS-SZÁJVIZa világon a legjobb fogtisztító és konzerváló
szer, mely a foghúst erősíti, a fogakat vakító
fehéreké teszi, és a száj üregét felüdíti.

Egy üveg ára 35 kr.

Dr. Schichulsky-féle

ARCZKENŐCShamar és biztosan eltávolítja az arcbőr
minden tisztatlanságát, mint szepit, máj-
foltot sőt, a bőrt fehériti és finomítja és fő-
előké, hogy hesszas használat után sem
káros, miután teljesen ártalmatlan anyagokból
van összeállítva

Egy tégely ára 35 kr.

Dr. Róthschnek féle

Keletindiai fogcseppekmindennemű fogfájást a legrövidebb idő alatt
megszüntetnek.

Egy üveg ára 25 kr.

Arany Erem. Kárpáti mellszörp Érdem Erem.

KÖHÖGÉS ELLEN

mell- és tüdőbetegek részére.

Ezen szörp mell- és torokbajoknál,
elnyálgasodás, rekedtség, idült hurut,
inger és szamárköhögés, nehéz lélegzés,
tüdővész, továbbá általános és gyomor-
gyengeségnél legjobb sikerrel haszná-
latik.A mellszörp gyermekeknek is adható.
Egy nagy üveg ára 80 kr, egy kis üveg
50 kr.**Kárpáti mellpasztillák.**Ezen pasztillák a magas Tátrán
található gyógyfüvek és gyökerekből
készülnek, szintén legjobb sikerrel
használatnak a fentebb felsorolt beteg-
ségeknél. Egy doboz ára 25 kr.**Kárpáti melthea.**Egy nagy csomag 40 kr, egy kis
csomag 20 kr. Szintén kitünő sikerrel
használatnak a fentebb felsorolt beteg-
ségeknél.Valódi minőségben kapható a készítő
Molnár Lipót gyógyszerésznel Kassán,
Debreczenben Tóth Béla gyógy-
szertárában Tisza-Palota.

Hatóságilag engedélyezett

VÉGKIÁRULÁS.

Összes raktáromon levő elegáns, divatos

férfi-, fiu- és gyermekruhák

mig a készlet tart

25%-al a beszerzési áron alul végkiárusítottak.

Kivánatra a beszerzési számla felmutattatik.

STEINER JÓZSEF

férfi ruha-csarnok Biedermann-Palota, Főpiacz 2138. sz. a.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben, Főpostával szemben.